

Postanowienie nr 1975/GN/2023

Organ wydający Zarząd Województwa Śląskiego

W sprawie uzgodnienia projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ożarówice w zakresie uwzględnienia ustaleń Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+;
(pismo Wójta Gminy Ożarówice, znak GKO 6720.1.2023 z 10.07.2023 r.)

Na podstawie art. 106 § 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. 2023 r. poz. 775 z późn. zm.), w związku z art. 11 pkt 5 oraz art. 24 i art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 977)

Zarząd Województwa Śląskiego w składzie:

1. Marszałek Województwa – ~~Jakub Chelstowski~~
2. Wicemarszałek Województwa – Anna Jedynak
3. Wicemarszałek Województwa – Łukasz Czopik
4. Członek Zarządu Województwa – Krzysztof Klimosz
5. Członek Zarządu Województwa – Grzegorz Boski

Postanawia odmówić uzgodnienia projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ożarówice.

Uzasadnienie:

Wójt Gminy Ożarówice pismem znak GKO 6720.1.2023 z 10.07.2023 r., doręczonym w dniu 12.07.2023 r., przedłożył Zarządowi Województwa Śląskiego do uzgodnienia projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ożarówice (zwany dalej projektem zmiany studium).

Zgodnie z przepisem art. 42 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (zwanej dalej ustawą o planowaniu) sejmik województwa uchwala plan zagospodarowania przestrzennego województwa.

Plan województwa jest aktem planowania określającym zasady organizacji przestrzennej województwa.

Plan województwa musi uwzględniać ustalenia wynikające z różnego typu aktów planowania specjalistycznego, dotyczące m. in. ochrony przyrody, środowiska i krajobrazu. Zagadnienia, które obligatoryjnie powinny się znaleźć w planie województwa określa przepis art. 39 ust. 3 ustawy o planowaniu, natomiast mogą one zostać rozszerzone, w zakresie spraw zależnych od woli samorządu województwa, ze względu na prowadzoną regionalną politykę przestrzenną. Jednocześnie zapisy planu województwa muszą być spójne ze strategią rozwoju województwa.

W związku z powyższym Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ przyjęty przez Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą nr V/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2016 r. poz. 4619, zwany dalej Planem 2020+) określa podstawowe elementy układu przestrzennego, ich zróżnicowanie i wzajemne relacje. Głównymi elementami części tekstowej są: Diagnoza stanu, Wyzwania polityki przestrzennej województwa oraz Ustalenia planu.

Plan 2020+ wiąże organy gminy w zakresie planowania lokalnego, zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy o planowaniu, organ wykonawczy gminy ma obowiązek sporządzić projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, uwzględniając m.in. ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Projekt zmiany studium podlega uzgodnieniu z Zarządem Województwa zgodnie z art. 11 pkt 5 w związku z art. 9 ust. 2 i art. 27 ustawy o planowaniu. Uwzględnienie ustaleń Planu 2020+ w projekcie zmiany studium powinno następować nie na podstawie deklaracji organu sporządzającego projekt zmiany studium, lecz z czynnym udziałem Zarządu Województwa Śląskiego, który w trybie uzgodnienia wyraża akceptację co do sposobu uwzględnienia ustaleń Planu 2020+ w projekcie studium.

Ustalenia Planu 2020+ zawarte są w rozdziale III (str. 70 i nast.) i składają się na nie:

1. Cele polityki przestrzennej województwa i sposoby ich realizacji (Rozdz. III.3 – str. 73÷96);
2. Zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych (Rozdz. III.4 – str. 97÷104);
3. Zadania samorządowe służące realizacji inwestycji celu publicznego, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego (posiadające potencjalne finansowanie, ujęte w WPF, RPOWSL - Rozdz. III.5; Tabela nr 7 – str. 105÷109);
4. Inwestycje celu publicznego postulowane przez samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego (Rozdz. III.5; Tabela nr 8 – str. 110÷111);
5. Inwestycje celu publicznego zależne od podmiotów innych niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa (posiadające potencjalne finansowanie, w tym na podstawie RPOWSI - Rozdz. III.5; Tabela nr 9 – str. 112÷116);
6. Inwestycje celu publicznego postulowane przez podmioty inne niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa (Rozdz. III.5; Tabela nr 10 – str. 117÷118).

Przepis art. 24 ust.1 ustawy o planowaniu stanowi: "Organy (...) w zakresie swojej właściwości rzeczowej lub miejscowej, opiniują i uzgadniają, na swój koszt, odpowiednio projekt studium (...)"

Z postanowienia art. 27 ustawy o planowaniu zmiana studium lub planu miejscowego następuje w takim trybie, w jakim są uchwalane.

W związku z powyższym Zarząd Województwa Śląskiego poddał analizie przedmiotowy projekt zmiany studium w zakresie zgodności z ustaleniami Planu 2020+.

Przyjęte w Planie 2020+ cele polityki przestrzennej województwa i sposoby ich realizacji (Rozdz. III.3 – str. 73÷96), dotyczą obszaru przedmiotowego projektu zmiany studium, w następującym zakresie:

- Cel 1 Nowoczesna gospodarka – promocja gospodarczego wzrostu i innowacji (kierunek 1.1, 1.3),
- Cel 2 Szanse rozwojowe mieszkańców – zapewnienie mieszkańcom dostępu do usług publicznych (kierunek 2.1, 2.3),
- Cel 3 Przestrzeń – zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego i kulturowego,
- Cel 4 Relacje z otoczeniem – infrastrukturalne powiązania regionu.

Plan 2020+ reguluje zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych (Rozdz. III.4 – str. 97÷104) będące regułami wdrażania polityki przestrzennej województwa w odniesieniu do specyfiki poszczególnych obszarów oraz celów rozwoju i zasad polityki przestrzennej województwa. Obszar objęty projektem zmiany studium zawiera się w następujących obszarach funkcjonalnych:

- wiejskim obszarze funkcjonalnym,
- miejskim obszarze funkcjonalnym ośrodka wojewódzkiego Metropolii Górnośląskiej,
- obszarze cennym przyrodniczo,
- obszarze ochrony krajobrazów kulturowych,
- obszarze ochrony i kształtowaniu zasobów wodnych,
- obszarze udokumentowanych złóż kopalin.

Organ stwierdza, że na obszarze objętym projektem studium:

- a) występuje zadanie samorządowe służące realizacji inwestycji celu publicznego, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego (posiadające potencjalne finansowanie, ujęte w WPF, RPOWSI) – pn. „Przebudowa DW 913” – zadanie zrealizowane (ww. pkt 3 ustaleń Planu 2020+);
- b) mogą zostać zlokalizowane inwestycje celu publicznego postulowane przez samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego – pn. „Budowa nowego połączenia kolejowego MPL „Katowice” w Pyrzowicach z miastami Metropolii Górnośląskiej”, „Rozbudowa MPL Katowice”, „Rozwój multimodalnych centrów logistycznych”,

„Budowa sieci dróg/tras rowerowych”, „Budowa centrów przesiadkowych” (ww. pkt 4 ustaleń Planu 2020+);

- c) mogą zostać zlokalizowane inwestycje celu publicznego zależne od podmiotów innych niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa (posiadające potencjalne finansowanie, w tym na podstawie RPOWSI) – pn. „Budowa połączenia kolejowego MPL „Katowice” w Pyrzowicach z miastami Metropolii Górnośląskiej”, „Budowa A1” zrealizowana, „Gazociąg Tworzeń – Tworóg - Odolanów (ww. pkt 5 ustaleń Planu 2020+);
- d) nie występują inwestycje celu publicznego postulowane przez podmioty inne niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa – ww. pkt 6 ustaleń Planu 2020+).

Projekt zmiany studium zawiera jednak zapisy niezgodne z niektórymi ustaleniami Planu 2020+.

Podnieść należy, że w projekcie zmiany studium, w załączniku graficznym „Kierunki”, wskazano zmiany przeznaczenia terenów polegające na:

- I. wyznaczeniu nowych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oznaczonych symbolami 10MN-14MN, teren zabudowy usługowej 1U, a także tereny zabudowy usługowo-produkcyjnej 1UP i 2UP, kosztem terenów łąk i pastwisk RZ. Tereny te wyznaczono w obrębie dolin cieków pełniących rolę lokalnych korytarzy ekologicznych. Wdrożenie tych zmian spowoduje ograniczenie możliwości migracji gatunków jak również wprowadzenie zabudowy w dolinach cieków będzie skutkować obniżeniem naturalnej retencji. Nowo proponowane funkcje tych terenów kolidują z przyjętymi w Planie 2020+ ustaleniami dla:
 - 1) wiejskiego obszaru funkcjonalnego dla którego przyjęto w szczególności zasadę zachowania walorów przyrodniczych dolin rzecznych, w tym o charakterze zielonych użytków (m.in. łąki i pastwiska) oraz utrzymanie pełnionej funkcji korytarza ekologicznego (Rozdział III.4. Zasady dla wiejskiego obszaru funkcjonalnego, punkt 8, str. 98 Planu 2020+);
 - 2) obszaru funkcjonalnego ochrony i kształtowania zasobów wodnych, dla którego przyjęto w szczególności zasadę utrzymania i zwiększania retencyjności w zlewniach poprzez ochronę obszarów mokradłowych oraz dolin cieków rzecznych, renaturalizację rzek i potoków (Rozdział III.4. Zasady dla obszaru ochrony i kształtowania zasobów wodnych, punkt 7, str. 101 Planu 2020+).
- II. dopuszczeniu na opisanych w pkt I terenach 1UP i 2UP lokalizacji obiektów usługowych, produkcyjnych, składów, baz, magazynów i stacji paliw. Oba tereny zlokalizowane są w obszarze przestrzennego rozwoju infrastruktury lotniskowej obszaru funkcjonalnego strefy okołolotniskowej MPL „Katowice”. Tereny te wyznaczono na północ od istniejącego lotniska, a teren 2UP dodatkowo zlokalizowany jest w dolinie potoku Czeczówka. W związku z faktem, że projekt zmiany studium dopuszcza na wskazanym terenie lokalizowanie stacji paliw istnieje ryzyko zanieczyszczenia wód powierzchniowych i gruntowych. Ze względu na położenie projektowanych terenów w obszarze funkcjonalnym strefy okołolotniskowej MPL „Katowice” zaproponowane z projekcie zmiany studium przeznaczenia naruszają zasady zagospodarowania zapisane w Planie 2020+:
 - 1) zabezpieczenie terenów po północnej stronie lotniska, niezbędnych dla ewentualnej realizacji niezależnej drogi startowej przed urbanizacją (Rozdział III.4. Zasady dla obszaru funkcjonalnego strefy okołolotniskowej MPL „Katowice” – Obszar przestrzennego rozwoju infrastruktury lotniskowej, punkt 2, str. 102 Planu 2020+);
 - 2) wyłączenie obszaru z możliwości zabudowy i zagospodarowania nie związanych z portem lotniczym (Rozdział III.4. Zasady dla obszaru funkcjonalnego strefy okołolotniskowej MPL „Katowice” – Obszar przestrzennego rozwoju infrastruktury lotniskowej, punkt 3, str. 102 Planu 2020+);
 - 3) zapewnienie odpowiednich warunków odpływu wód powierzchniowych w dolinie potoku Czeczówka (Rozdział III.4. Zasady dla obszaru funkcjonalnego strefy okołolotniskowej MPL „Katowice” – Obszar przestrzennego rozwoju infrastruktury lotniskowej, punkt 9, str. 103 Planu 2020+).
- III. wyznaczeniu nowych terenów usług oraz produkcji energii elektrycznej obejmującej elektrownie słoneczne 1U/PEF, 2U/PEF i 5U/PEF, a także teren usługowo-produkcyjny 6UP, kosztem otwartych terenów rolnych R obejmujących cenne gleby chronionych klas bonitacyjnych. W obrębie wymienionych terenów występują gleby III klasy bonitacyjnej, w związku z tym projekt zmiany studium jest niezgodny w opisywanym zakresie z przyjętym w Planie 2020+ ustaleniem dla wiejskiego obszaru funkcjonalnego, dla którego przyjęto zasadę ochrony obszarów o wysokim

potencjale glebowym przed ich nierolniczym użytkowaniem (Rozdział III.4. Zasady dla wiejskiego obszaru funkcjonalnego, punkt 6, str. 98 Planu 2020+).

IV. wyznaczeniu nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, które częściowo znajdują się poza obszarami aglomeracji ściekowej, co narusza to przyjęte w Planie 2020+ zasady zagospodarowania dla:

- 1) wiejskiego obszaru funkcjonalnego dla którego przyjęto w szczególności zasady:
 - a) ochrona terenów otwartych przed rozpraszaniem zabudowy podmiejskiej (Rozdział III.4. Zasady dla wiejskiego obszaru funkcjonalnego, punkt 3, str. 98 Planu 2020+);
 - b) utrzymywanie i przywracanie mozaikowości krajobrazu rolniczego (Rozdział III.4. Zasady dla wiejskiego obszaru funkcjonalnego, punkt 7, str. 98 Planu 2020+);
- 2) obszaru ochrony i kształtowania zasobów wodnych dla którego przyjęto w szczególności zasadę koncentracji terenów inwestycyjnych (w tym zabudowy mieszkaniowej) w obszarach aglomeracji obsługiwanych systemami zbiorowego odprowadzania ścieków do oczyszczalni zapewniających właściwy stopień oczyszczania (Rozdział III.4. Zasady dla obszaru ochrony i kształtowania zasobów wodnych, punkt 3, str. 101 Planu 2020+).

Zasady dla wiejskiego obszaru funkcjonalnego wpisują się w Cel 3 - Kierunek 3.1 – Ochrona zasobów środowiska (Rozdział III.3. Cele polityki przestrzennej województwa i sposoby ich realizacji, Kierunek 3.1 Ochrona zasobów środowiska, punkty 3, 4, 5 i 8, str. 85 Planu 2020+) co dowodzi sprzeczności projektu zmiany studium również w tej materii.

Wskazane w punktach od **I** do **IV** niezgodności wynikają ze sprzeczności z ogólnymi zasadami gospodarowania przestrzenią takimi jak:

1. Przestrzeń trzeba gospodarować oszczędnie (Zasady gospodarowania przestrzenią, pkt 1, str. 97 Planu 2020+).
2. Otwarte tereny zielone i wody są pełnoprawnymi formami użytkowania terenu i stanowią zielono-niebieską infrastrukturę regionu, a nie rezerwę inwestycyjną pod infrastrukturę techniczną (Zasady gospodarowania przestrzenią, pkt 4, str. 97 Planu 2020+).
3. Wybierając teren pod inwestycję w infrastrukturę techniczną trzeba preferować tereny już uprzednio zagospodarowane (przemysłowe, pozurbanizowane), a nie tereny zielone (Zasady gospodarowania przestrzenią, pkt 5, str. 97 Planu 2020+).
4. Decyzje o zmianie użytkowania terenu trzeba podejmować ostrożnie, tak aby nie utracić wartości przestrzeni (Zasady gospodarowania przestrzenią, pkt 10, str. 97 Planu 2020+).

Wskazane w punktach od **I** do **IV** niezgodności spowodują ingerencję w funkcjonowanie wiejskich obszarów funkcjonalnych, obszaru ochrony i kształtowania zasobów wodnych i obszaru funkcjonalnego strefy okołolotniskowej MPL „Katowice”. Co więcej, mogą doprowadzić do nieodwracalnych w skutkach zmian, terenów obecnie użytkowanych rolniczo, a które zyskają status terenów mieszkaniowych, usługowych lub produkcyjnych.

Wedle art. 9 ust. 2 ustawy o planowaniu zasada samodzielności planistycznej gminy nie jest zasadą nieograniczoną. Organy gminy muszą uwzględniać treść innych aktów związanych z polityką przestrzenną. W tym kontekście szczególnie należy zwrócić uwagę na akty regionalne. Treść projektu zmiany studium nie może być sprzeczna z żadnym ustaleniem wskazanego Planu 2020+, odnoszącym się bezpośrednio do terenów gminy Ożarówice. Organ gminy powinien podjąć wysiłek w celu zachowania spójności wskazanych aktów. Uwarunkowania polityki przestrzennej gminy Ożarówice, winny wynikać nie tylko z przepisów powszechnie obowiązujących, ale również z aktów planowania regionalnego tj. planu zagospodarowania przestrzennego województwa, tu Planu 2020+.

Warunkiem koniecznym do realizacji polityki przestrzennej gminy Ożarówice, stosownie do przepisów prawa, jest uwzględnienie treści Planu 2020+ w dokumentach planistycznych gminy Ożarówice. Zarząd Województwa Śląskiego wskazał przyczyny zakwestionowania projektu zmiany studium, jak również powiązał je z zakresem uzgodnienia tj. Planem 2020+ i spełniając wymogi postanowienia uzgodnieniowego wynikające z art. 24 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, określił warunki, na jakich uzgodnienie przedstawionych projektów planistycznych może nastąpić, poprzez wskazanie konkretnych ustaleń projektu zmiany studium, które należy zmienić lub usunąć. Organ wykazał, że materia, której zarzuty dotyczą, mieści się w kompetencjach Organu współdziałającego i w wyznaczonym normatywnie zakresie dokonywanego przezeń uzgodnienia. Brak zgodności projektu zmiany studium z Planem 2020+ we wskazanych powyżej obszarach winien skutkować wydaniem przez Zarząd Województwa rozstrzygnięcia odmawiającego uzgodnienia projektu

zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ożarówice. Mając powyższe na względzie Zarząd Województwa Śląskiego postanawia odmówić uzgodnienia przedmiotowego projektu zmiany studium. Jednocześnie informuje, iż uzgodnienie projektu zmiany studium może nastąpić po dokonaniu korekt wskazanych w punktach od **I** do **IV** niezgodności i ponownym jego przedłożeniu do uzgodnienia.

Pouczenie

Na podstawie art. 141 Kodeksu postępowania administracyjnego na postanowienie przysługuje stronie zażalenie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach za pośrednictwem organu, który je wydał, w terminie siedmiu dni od dnia jego doręczenia.

Otrzymują:
Wójt Gminy Ożarówice
kopia a/a